

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ilmastaselvityksestä.

Tausta

Valtioneuvosto hyväksyi 15.9.2022 esityksen uudeksi rakentamislain (HE 139/2022 vp), jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024. Lain tavoitteena on ohjata rakentamista vähähiiliseksi, minkä vuoksi se sisältää ehdotuksen uudesta olennaisesta teknisestä vaatimuksesta rakennuksen vähähiilisuudelle (38 §) sekä vaikuttavan ohjaamisen kannalta välttämättömät asetuksenantovaltuudet. Jatkossa rakentamislupaa varten olisi laadittava ilmastaselvitys, jossa raportoitaisiin rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki.

Ympäristöministeriön asetuksessa rakennuksen ilmastaselvityksestä säädettäisiin tarkemmin ilmastaselvityksen laatimisesta ja sisällöstä. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin Suomen oloihin kehitetystä rakennuksen vähähiilisuuden arviointimenetelmästä, jota olisi käytettävä rakennuksen ilmastaselvityksessä raportoitavien hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen laskennassa. Asetus voitaisiin antaa uuden rakentamislain voimaantulon jälkeen.

Valmistelusta

Vuonna 2019 ympäristöministeriö julkaisi päivitetyn luonnoksen rakennusten vähähiilisuuden arviointiin. Se pohjautui vuonna 2018 julkaistun ensimmäisen arviointimenetelmän lausuntokierroksen palautteeseen sekä menetelmän koekäytön, Level(s)-testauksen ja pohjoismaisen yhteistyön tuomiin kokemuksiin. Tätä päivitettyä arviointimenetelmää testattiin vuosina 2019-2020 yli 40 rakennushankkeessa. Koekäyttövaihe päättyi lausuntokierrokseen vuonna 2020. Tämän työn ja kerrytettyjen kokemusten pohjalta valmisteltu asetusluonnos oli ensimmäisellä lausuntokierroksella kesällä 2021, jonka jälkeen siihen tehtiin lausuntopalautteen pohjalta muutoksia. Päivitetty asetusluonnos on nyt uudelleen lausuttavana.

Arviointi pohjautuu eurooppalaisiin EN-standardeihin. Menetelmää on kehitetty laajassa yhteistyössä toimialan, tutkijoiden, muiden pohjoismaiden sekä Euroopan komission teknisten asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi arviointimenetelmän ja kansallisen päästötietokannan kehityksessä on otettu huomioon standardien ohella pohjoismaisten ministerien asettama tavoite arviointimenetelmien yhteensovittamisesta. Pohjoismaat ovatkin aktiivisesti tavoitelleet harmonisointia rakennusten vähähiilisuuden

arviointimenetelmissä.

Tavoitteet

Vähähiilisen rakentamisen tiekarttaa toteutetaan hallitusohjelman mukaisesti. Tavoitteena on mahdollistaa uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvojen asettaminen 2025 mennessä. Tässä asetusehdotuksessa esitettävät säännöksen koskien rakennuksen ilmastaselvitystä ja vähähiilisyden arviointia ovat keskeinen osa tulevaisuuden rakennuksen vähähiilisyden säädösohjausta. Niitä koskevilla sääntelyllä edistettäisiin siirtymistä vähähiiliseen rakentamiseen, sillä on vaikea vähentää sellaista, jota ei voi mitata tai esittää ilmastovaikutuksia, jollei siihen ole olemassa menettelyä.

Asetuksen tavoitteena on varmistaa yhdenmukainen ja luotettava vähähiilisyden arviointi.

Pyrkimyksenä Suomessa on tehdä arvioinnista sujuva osa normaalia rakennussuunnittelua sekä mahdollistaa tietomallipohjaisen suunnittelun tuoma arvioinnin sujuvuus.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnossa pyydetään noudattamaan esitysluonnoksen otsikointia ja jäsentelyä.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan ympäristöministeriölle viimeistään perjantaina 11.11.2022.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat rakennusneuvos Matti Kuittinen, 050 594 7990 ja hallitussihteeri Mikko Koskela 050 386 8735, etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://ym.fi/vahahiilinen-rakentaminen> - Lisätietoa vähähiilisestä rakentamisesta, vähähiilisen rakentamisen tiekartasta

<https://co2data.fi/> - Linkki rakentamisen päästötietokantaan

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_139+2022.aspx - Linkki hallituksen esitykseen eduskunnalle rakentamislainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 139/2022 vp)

Liitteet:

[luonnos_ymparistoministerion_asetus_rakennuksen_ilmastoselvityksesta_2022-09-30.pdf](#)

[utkast_miljoministeriets_förordning_klimatdeklaration_för_byggnader_2022-09-30.pdf](#)

[Perustelumuistio_yma_rakennuksen_ilmastoselvityksesta_luonnos_2022-09-30.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Arcada ammattikorkeakoulu
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Asumisterveysliitto ASTE ry
Betoniteollisuus ry
BIOS-tutkimusyksikkö
Centria-ammattikorkeakoulu
Climate Leadership Coalition
Destia Oy
Energiavirasto
Eurofins expert services
Green Building Council Finland
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Hanken Svenska handelshögskolan
Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Helsingin yliopisto
Hirsitaloteollisuus ry
Hämeen ammattikorkeakoulu
Ilmastopaneeli
Infra ry
Isännöintiliitto ry
Itä-Suomen yliopisto
Julkisten hankintojen yhdistys ry
Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK
Jyväskylän yliopisto
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Karelia-ammattikorkeakoulu
Kiinteistöliitto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkohallitus

KL-Kuntahankinnat Oy
Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät ry KOVA)
Kuntarahoitus Oyj
LAB-ammattikorkeakoulu
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin yliopisto
Laurea-ammattikorkeakoulu
Luonnonvarakeskus
Luonto-Liitto
Luontopaneeli
LUT-yliopisto
Maapörssi Oy
Metropolia ammattikorkeakoulu
Motiva Oy
Muoviteollisuus ry
Museovirasto
Natur och Miljö rf
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun ammattikorkeakoulu
Oulun yliopisto
Pohjoismainen investointipankki NIB
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat, pääesikunta
Puuinfo
Puutuoteteollisuus ry
Rakennusinsinöörit- ja arkkitehdit RIA
Rakennusliitto ry
Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustietosäätiö RTS
Rakennustuoteteollisuus RTT ry
Rakentamisen Laatu RALA ry
RAKLI ry
Ramboll Finland Oy
Saamelaiskäräjät
Satakunnan ammattikorkeakoulu SAMK
Savonia ammattikorkeakoulu
Seinäjoen ammattikorkeakoulu SeAMK
Senaatti-kiinteistöt
Setlementtiasunnot Oy
Sisäministeriö
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA
Suomen Kiertovoima ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen LVI-yhdistysten liitto SuLVI
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

Suomen Tiiliteollisuusliitto ry
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Talonrakennusteollisuus ry
Tampereen teknillinen yliopisto TTY Rakennustekniikan laitos
Tampereen teknillinen yliopisto TTY Rakennustekniikan laitos
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknolohiateollisuus ry
Teräsrakenneyhdistys
Turun ammattikorkeakoulu
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työtehoseura TTS
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan yliopisto
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Yliopistokiinteistöt
Ylva Palvelut Oy
Ympäristömerkintä
Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP
Yrkeshögskolan Novia
Åbo Akademi
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

1. Asetuksen yleinen palaute

Tässä osiossa voit antaa yleistä palautetta asetuksesta. Teknisiin yksityiskohtiin voit halutessasi antaa erikseen palautetta osiossa 2.

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa
- Kohta/osio, joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä?
- Muutosehdotus tai muu kommentti:

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa
- Muutosehdotus tai muu kommentti:

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa
- Muutosehdotus tai muu kommentti:

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

- Muutosehdotus tai muu kommentti:

e. Muita yleisiä kommentteja:

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

Tässä osiossa voit antaa tarkkoja kommentteja asetuksen ja sen perusteluiden sisältöön. Voit vastata kaikkiin tai valitsemiisi kysymyksiin.

1 § Rakennuksen vähähiilisyden arviointi

2 § Määritelmät

3 § Arvioinnin kohde

4 § Arviointijaksojen pituudet

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

7 § Rakennustuotteiden valmistus

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

11 § Kuljetukset

12 § Työmaatoiminnot

13 § Energian käyttö rakennuksessa

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

19 § Hiilivarasto

20 § Karbonatisoituminen

21 § Istutettava puusto

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

24 § Vähähiilisuuden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

Martinkauppi Kirsi
Ympäristöministeriö

Kuittinen Matti
Ympäristöministeriö